

Vragen en antwoorden

over

- *Vijandigheid; angst voor mannen (1)*¹
- *De vader vertegenwoordigd door een vreemde. Nee zeggen tegen genot (2)*
- *Passiviteit (3)*
- *Jezelf trainen in het waarnemen van andere entiteiten (4)*
- *De ontwikkeling van de psyche (5)*
- *Vrijheid; genot (6)*
- *Symboliek in het verhaal van Adam en Eva (7)*
- *Zelfrealisatie en het lijden (8)*
- *Blokkade in het open universum (9)*
- *De Ja/Nee-stroom (10)*
- *Eva en de slang (11)*
- *Beïnvloed door een ander (12)*
- *Een jong kind als slachtoffer (13)*
- *Wanhoop (14)*
- *God vinden (15)*

*24 november 1967
lezing 157A*

¹ De nummers tussen () verwijzen naar de vragen waarin het onderwerp aan de orde komt.

n.v. = niet verstaanbaar (Noot redactie)

"Gegroet, dierbare vrienden. Zegeningen voor ieder van jullie. Mogen deze zegeningen je helpen en je sterken om vanuit de diepten van je wezen waar te nemen en te begrijpen, en je zo op je pad helpen alle obstakels die je afgescheiden houden van het hoogste in de schepping, dat diep in jou bestaat, te overwinnen. Vergeet dit nooit. Het beste en het hoogste dat je ooit nodig kunt hebben of wensen, verblijft diep binnen in jezelf.

Laten we nu naar jullie vragen gaan."

Vijandigheid; angst voor mannen

VRAAG (1): Voordat ik deze twee vragen stel, wil ik zeggen dat ik vanavond naar iedereen heel vijandig ben. De eerste vraag is: vandaag in de stad leek het mij op te vallen dat er een heftige sfeer van geweld hing. De politieszirenes klonken bijna non stop. Ik zag mensen naar elkaar schreeuwen en misschien ook naar mij, of naar mij loeren of naar mij roepen. Dit leek heel werkelijk voor mij. De tweede vraag is: ik zou graag mijn verhouding tot mannen in het algemeen willen begrijpen. Ik realiseer mij dat ik buitengewoon vijandig ben naar elke man die ik ken en ooit in het verleden heb gekend. En ik zou ook hierop graag een antwoord willen krijgen.

"Het antwoord op je eerste vraag is dit: al dit geweld en de vijandigheid die jou nu meer lijkt op te vallen dan anders, is een uitdrukking van jouw eigen diepgewortelde vijandigheid die we in het verleden hebben besproken en die nu sterker naar boven komt omdat je op het punt staat de misvatting van de defensieve aard ervan te herkennen. Deze vijandigheid is een verdediging van je, zoals je weet. Maar misschien besef je dit nog niet voldoende. Het is niet alleen een verdediging tegen de wereld, tegen gevaar van buiten. Het is meer nog een verdediging tegen je eigen pijn – tegen de verwarring over wat het kind, dat je ooit was, niet goed kon begrijpen, niet op een andere manier kon opnemen dan als gebeurtenissen die jou pijn deden en welbewust tegen jou waren gericht.

Dit geloof veroorzaakte pijn bij jou en om de pijn en de bitterheid niet te hoeven voelen, maakte je jezelf vijandig. Je recente werk op je eigen pad heeft, zoals je weet en zoals ik de vorige keer aangaf, een

geweldige groei, een enorm inzicht en een enorme herkenning en verandering teweeggebracht. Maar deze verandering is natuurlijk nog niet voltooid. Met voltooid bedoel ik dat je dit destructieve verdedigingsmechanisme nog niet hebt opgegeven. Je staat op het punt om dit te doen. Maar de strijd in je is natuurlijk enorm hevig. Het is alsof een deel van jou zich de destructiviteit en de zinloosheid van het handhaven van deze verwoestende manier van leven en tegemoet treden van het leven, begint te realiseren. Een deel van jouw ego begint dit te begrijpen. In de mate waarin jouw ego dit begrijpt, komt er ruimte voor een dieper begrip vanuit de diepte van jouw zelf, jouw echte zelf, dat ook het gevoel bij dit begrip aan je wil overbrengen. Als je je door dit gevoel zou laten doordringen en het in je wezen tot uitdrukking zou laten komen, zou de angst meteen verdwijnen. Maar je laat dit nog niet echt gebeuren. Daarom worstel je om vast te houden aan dit vijandige verdedigingsmechanisme, waarin geweld en sterk zijn en jezelf schrap zetten tegen de wereld hét antwoord op je dilemma lijkt te zijn. Juist omdat deze strijd zo hevig is en omdat je eraan vasthoudt, terwijl elk ander deel in je dit wil opgeven, wordt datgene wat in werkelijkheid binnen in je plaatsvindt als het ware naar buiten geprojecteerd, zoals een spiegel die aan de buitenkant iets weerspiegelt wat in werkelijkheid binnenin jou gebeurt. Dan lijkt het alsof alles wat je van binnen ervaart, buiten jou plaatsvindt. Dit geldt op precies dezelfde manier voor zowel het negatieve als voor het positieve. Iedereen die zelfverwerkelijking ervaart, zal de wereld om zich heen direct op een heel andere manier ervaren. Je zult hem op een andere manier gaan zien, je zult hem op een andere manier horen, je zult hem op een andere manier voelen. Zoals ik al vaak heb gezegd, zal hij zelfs anders smaken. De geur en de smaak zijn dan allemaal anders.

Met negativiteit is het precies hetzelfde. Overal om je heen schreeuwt de wreedheid, de grofheid en de lelijkheid je toe. Dit is niets anders dan een verdedigingsreflex die je hebt gevormd, en jij, je hele persoonlijkheid, is er klaar voor om die los te laten. Wanneer deze strijd gewonnen is, zul je de wereld heel anders zien. Het is niet zo dat waar echte vijandigheid is, je in plaats daarvan iets anders zult zien, want in je echte zelf zijn betekent dat er geen illusie is. Maar de vijandigheid is dan niet beangstigend meer. Zij zal je niet bedreigen of angst inboezemen en zij zal ook niet de macht hebben om het leven lelijk te doen lijken. Je zult de uiterlijke vijandigheid zien voor wat die is – een

tijdelijke verstoring, een tijdelijke dwaling en vervorming. Daarom zal zij geen macht over je hebben.

Dus, als je wilt dat aan deze strijd een einde komt, mijn vriend, het is aan jou. Hoe beter je begrijpt wat ik hier zeg, hoe gemakkelijker het voor je zal zijn om met je bewuste wilskracht en je egokrachten te besluiten welke kant de strijd op moet gaan – en om ruimte te maken voor de diepere krachten in jou die je zullen helpen de strijd te beslechten. Want in je eentje, zonder deze krachten, kun je niets doen.

Je kunt en moet met je bewuste verstand een besluit nemen en je ermee verbinden. Maar de uitvoering ligt bij de creatieve levenskrachten in jezelf. Wanneer je die opwekt, worden de dingen anders. Begrijp je dit tot zover?" (*Ja, ik denk het wel.*)

"Wat betreft je tweede vraag – je angst voor mannen – zou ik het volgende willen zeggen. Tot nu toe hebben we je verhouding tot vrouwen besproken als een gevolg van je reflexen, je automatische reacties², je houdingen en je conditionering in de verhouding tot je moeder en daarmee tot alle vrouwen. Nu dienen we je verhouding tot mannen terug te voeren op de verhouding tot je vader. De oorsprong van de angst voor en de vijandigheid jegens mannen is natuurlijk te vinden in je houding ten opzichte van je vader. Want toen je een kind was, was je vader niet alleen bedreigend door zijn macht over jou, maar ook omdat er geen hoop was dat je ooit tegen hem op zou kunnen. Er leek geen hoop te zijn dat je je ooit tegen zijn kracht zou kunnen verweren. Nu komt er nog een moeilijkheid bij. Je hebt niet alleen negatieve gevoelens, waarvan vele onbewust zijn, maar je hebt ook positieve gevoelens waar je net zo bang voor bent. Je verlangt liefde van hem zoals het kind dat verlangde. Je verlangt naar zijn warmte en acceptatie; je verlangde ernaar door hem beschermd te worden – niets daarvan heb je gekregen in de mate waarin dat jou vervuld of bevredigd zou hebben. Daarom blijft er een leegte bestaan. Daarom zijn alle psychische krachten in je uiteengevallen in haat en verlangen, in rivaliteit en verwachting. Al deze gevoelens moeten nauwkeurig worden uitgezocht. Door dit te doen zul je bevrijding vinden.

² Lezing 127: 'De vier fasen in je ontwikkeling: automatische reacties, bewustzijn, begrip en weten' (Noot vertaler)

Er zijn hier veel tegenstrijdige emoties. Sommige hiervan hebben een grotere greep op je gekregen omdat de seksuele kracht ermee is verbonden. Zoals de seksuele kracht zich verbonden heeft met je vijandige gevoelens voor de vrouwelijk sekse, zo heeft de seksuele kracht zich ook gehecht aan de passieve gevoelens, in de verwachting en in de hoop die je heimelijk naar de mannelijke sekse doet uitgaan. Dit is waar je vast zit, want als de seksuele kracht ermee gemoeid is, is het veel moeilijker om een emotionele verandering te bewerkstelligen. Het is absoluut noodzakelijk om je volledig bewust te worden van deze stromen en tegenstromen, ze volledig te accepteren en jezelf toe te staan ze binnen je bewustzijn te ervaren. Wat natuurlijk niet betekent dat je ze uitleeft; ik kan daar niet genoeg de nadruk op leggen.

Voel je niet bang of bedreigd door deze ambivalente gevoelens. Treedt ze zo kalm van geest tegemoet als je maar kunt; spoedig zal dit schrikbeeld zijn greep op jou verliezen. Dan zal iets zich oplossen en zal het mogelijk voor je worden om de woede, vijandigheid en ook het passieve wachten op de redding die van een oppermachtige figuur buiten jezelf moet komen, los te willen laten. Als je die gevoelens eenmaal tegenkomt, zal het niet half zo moeilijk zijn omdat je dit in het verleden al meerdere keren hebt beleefd. Daardoor heb je deze opmerkelijke vooruitgang gemaakt. Is dit helder?"

Ja. Ik vraag me alleen af, is er echte vijandigheid in mij jegens mijn eigen passiviteit? Het leek alsof u zei dat ik...

"Nee, dat zei ik niet. Ik zei dat er aan de ene kant een vijandigheid is en aan de andere kant een passief wachten op redding door een machtige figuur. En aangezien die redding niet komt en je op die manier geen vrede en veiligheid kunt vinden, neemt de vijandigheid toe. Ja, je zou ook kunnen zeggen dat je boos bent op jezelf omdat je zo gevangen en verlamd voelt. De verlamming is onvermijdelijk zolang je redding verwacht van een vaderfiguur, ongeacht hoe ver deze verwachting ook van je bewustzijn verwijderd is, of hoezeer deze ook gesublimeerd is, of hoe vaag deze verwachting misschien ook in je psychische leven bestaat. Begrijp je dit?" (*Ja, dank u wel.*)

De vader vertegenwoordigd door een vreemde. Nee zeggen tegen genot

VRAAG (2): Ik heb een vraag die, zo lijkt mij, hiermee verband houdt. Onlangs gebeurde er iets dat tekenend is voor een aantal van mijn problemen. Ik zou graag uw reactie hierop willen horen. Gisteravond ging ik naar een concert. Ik houd ervan volledig door de muziek opgenomen te worden, ik probeer in het Nu te zijn en ervan te genieten. Gedeeltelijk lukte mij dit ook, maar op een gegeven moment keek ik om me heen naar het publiek en ik zag helemaal aan het andere eind van de concertzaal iemand zitten. Het was ver weg zodat ik zijn gezicht niet goed kon zien. Hij droeg een bril, het was een onopvallende figuur, maar toch had ik het gevoel dat ik naar hem moest kijken – hem als het ware moest uitdagen om oogcontact te maken en weer van mij weg te kijken. Ik voelde me er heel angstig over. Ik voelde me in de ban van deze drang. Dit haalde mij helemaal bij de muziek weg. Ik was niet meer in het Nu en ik denk dat dit in zekere zin in veel opzichten typerend is voor mijn leven. Ik wil graag uw uitleg van deze specifieke situatie horen.

"Ja. Je hebt gelijk, dit heeft zeker veel te maken met de vraag die mij zojuist werd gesteld. Je hebt waarschijnlijk al aangevoeld dat het afgeleid worden door die verre figuur je vader symboliseert. Genot is verbonden met het feit dat je vader je geen toestemming leek te geven om te genieten – je vader niet en op een andere manier je moeder ook niet. Toen je op het punt stond jezelf in de muziek te laten gaan en de onderbewuste krachten vrij te laten en jezelf over te geven, niet als passieve daad, maar als de dynamische, energieke daad van zelfovergave aan de diepste innerlijke krachten – niet passief op een vervormde manier – nam de verkeerde passiviteit het over. Deze zegt: 'Nee, ik mag geen genot hebben.' Dat is het moment waarop de haat en de uitdaging ten aanzien van je vader de overhand kregen. Dit is wat er diep van binnen gebeurde. Overigens is het niet juist om te zeggen dat het op dat moment plaatsvond. Het vindt voortdurend plaats. Het is de staat waarin je psyche zich bevindt, nog steeds. Het komt alleen maar door je padwerk en je groeiende inzichten dat je je dit bewust wordt. Je wordt je bewust van deze staat alsof het iets van voorbijgaande aard is wat jou nu overkomt, maar in wezen komt het nu pas naar voren. Je moet aandacht geven aan dat wat voortdurend plaatsvindt. Dat is het antwoord.

Je móet hen wel tarten, je moet wel rebelleren tegen de overheersende macht van je ouders, omdat zij jou lijken te verhinderen genot te beleven. Maar dit is alleen het geval zolang jij hen de macht geeft, door eisen aan hen te stellen, door je eigen verantwoordelijkheid voor het feit dat jij hen deze macht hebt gegeven niet te aanvaarden. Zodra je ophoudt eisen aan hen te stellen of hen verantwoordelijk te houden voor wat jou ontbreekt of voor wat je mist, zul je je bewust worden van je eigen macht en kracht, in jou en overal om je heen (dat wil zeggen in alle aspecten van je leven). Zij staan voortdurend tot je beschikking, krachten van een geweldige schoonheid en verrukking en genot, die je niet gebruikt omdat je vastzit in een strijd die je nodeloos voortzet. Nogmaals, dit is natuurlijk niet alleen van toepassing op jou, net als het vorige antwoord niet alleen van toepassing is op mijn vriendin hier. Maar dit is wat er gebeurt. Begrijp je?"

Passiviteit

VRAAG (3): Ja, ik wil alleen nog even dit vragen. U zei dus dat er een goed soort passiviteit is wanneer ik mij echt wil overgeven aan genot, zoals in dit geval waarin ik probeer in de sfeer van de muziek te komen. De andere soort passiviteit is wanneer ik afhankelijk ben van mijn ouders en ik door hen vervulling wil, of hun toestemming om genot te ervaren. U zegt dat als ik deze andere soort passiviteit voel, ik me onmiddellijk verzet en de strijd aanga of hen uitdaag, zoals u het noemt. "Ja, inderdaad." En zo ga ik uit het Nu?

"Ja. Nou, eigenlijk zei ik dat de andere soort passiviteit ontstaat door een allesbehalve passieve houding. Het is een actieve overgave die zeer viriel is, zeer levendig, die kracht en autonomie en identiteit uitdrukt. Ze ontstaat vanuit een totaal verlangen, in volledige onafhankelijkheid en in het wijze besef dat niets goeds, en dus ook geen plezier, door het ego alleen kan worden bewerkstelligd. Dit vraagt het oproepen van het ware zelf, om in je te vibreren, te pulseren, om je te vullen. Jezelf overgeven aan deze krachten wordt in zekere zin een gezonde passiviteit, maar alleen nadat de gezonde activiteit het besef heeft gebracht dat het kleine zelf niets tot stand kan brengen; zelfs niet eens plezier in muziek."

Jezelf trainen in het waarnemen van andere entiteiten

VRAAG (4): Ik wil graag even de tijd kunnen nemen om mijn vraag te formuleren, als dat kan. "Ja." Vanavond kreeg ik via een medium een boodschap over het feit dat ik mijn vermogen moet trainen om alert te zijn op andere entiteiten die los van mij staan, maar die mij toch zullen proberen te helpen. Ik zou deze training moeten doen met een ouija-bord, dat wil zeggen, mijn lichaam trainen om deze impulsen te volgen. Denkt u dat dat een goed iets is om te doen – jezelf simpelweg trainen in ontspanning en passiviteit?

"Nee. En ik denk ook niet dat het goed is om jezelf te trainen met als doel het communiceren met andere entiteiten. Als communicatie met andere entiteiten op het pad naar zelfrealisatie plaatsvindt als iets van voorbijgaande aard, dient het beschouwd te worden als een kortstondige staat die onder bepaalde omstandigheden zijn eigen tijdelijke nut heeft. Maar het is nooit een doel op zich. Als de vereniging met het echte zelf tot stand kan worden gebracht, kan deze staat vermeden worden. Je hoeft er niet doorheen te gaan.

Het doel moet altijd de communicatie met de eigen goddelijke kern zijn, nooit met andere entiteiten. Dit laatste kan leiden tot gevaarlijke dwalingen, bij het zelf vandaan. Een dergelijke training richt zich ook vaak op psychische fenomenen of benadrukt die, en gaat voorbij aan de eigen obstakels, waardoor gevaarlijke en schadelijke vermijdingen en ontsnappingen plaatsvinden die meer kwaad dan goed doen. Alles wat zich op deze manier presenteert, raad ik ernstig af. Ik zou zeggen: het kan niet, nooit, misgaan wanneer je je hoofdzakelijk richt op het vinden van je ware zelf. Het vinden van je ware zelf hangt af van het herkennen en erkennen en begrijpen waar je belemmeringen zitten, waar je blokkades zijn. Op die manier overstijgt je ze. Dit is de enige veilige en gezonde manier. Al het andere zal je gegeven worden. Als communicatie met andere entiteiten een tijdelijke weg voor je zou zijn dan zal dat vanzelf gebeuren. Maar om er doelbewust naar op zoek te gaan, is altijd een vergissing en komt voort uit misleiding en een verkeerd begrip van deze dingen. Je hoeft mijn antwoord niet als bindend te aanvaarden, want hier geloven we niet in dogma. Maar als je je denkvermogen gebruikt en het goddelijke in jezelf om leiding vraagt

en jezelf opent voor het antwoord, laat dan de leiding van binnenuit tot je komen.

Dit is de beste manier om het aan te pakken. Elk vooroordeel, elk vooropgezet idee staat in de weg. Je eigen angsten en je eigen verlangens staan in de weg. Kijk daarom heel nauwkeurig naar jezelf: Wat wil je? Wat vrees je? Wat vrees je tegen te komen in jezelf, als je volkomen eerlijk bent? Verlang je naar een kortere weg, een sluiproute, om sommige facetten niet onder ogen te hoeven zien? Stel jezelf dit soort vragen. Wanneer je jezelf dan heel eerlijk antwoord hebt gegeven – niet snel, niet gladjes, maar heel eerlijk – zeg dan tegen jezelf: 'Er is een goddelijke intelligentie en kracht precies in het midden van mijn eigen wezen. Om hier mee te communiceren, heb ik echt geen andere wezens nodig. Misschien heb ik hulp nodig om bij dat centrum in mijzelf te komen, maar het uiteindelijke doel is dat centrum in mij. Daarom vraag ik nu leiding van dat centrum in mij. Wat is mijn weg? Is dit het juiste antwoord, of is dát het juiste antwoord? Welk antwoord zal ik accepteren? Welk antwoord geeft me een goed en veilig gevoel?' En open je dan. Maak jezelf neutraal en wacht op leiding. Dit is mijn antwoord."

De ontwikkeling van de psyche

VRAAG (5): Psychologen beweren dat de eerste jaren van iemands leven cruciaal zijn voor de hele ontwikkeling van de mens en dan vooral de eerste twee jaren, en vervolgens de eerste vijf jaren. Is dat niet deels zo omdat de omgeving in die periode gewoonlijk niet erg verandert? Wat is nou precies waar?

"Nee, het komt niet door de omgeving. De omgeving kan voor velen in deze periode heel drastisch veranderen. Daar gaat het niet om. De reden is dat de psyche van het kind nog zeer gevoelig is, zeer kneedbaar. Het is een onbeschreven blad. Het is open en onbeschermd. Daarom wordt alles wat er gebeurt opgezogen, zoals een spons vloeistof opzuigt en zo vorm krijgt. Het kan niet worden afgewezen, omdat het verstand nog niet ontwikkeld is. Wanneer een kind ouder is, heeft het al een verstand. Het kan al onderscheiden, er zijn al verdedigingen opgebouwd. Ik bedoel hier niet alleen negatieve destructieve verdedigingen. Ik bedoel ook de gezonde, veerkrachtige verdedigingen die zagezegd met het

leven spelen, waarbij de zeer gezonde persoon niet alles wat op hem afkomt verwerpt en ook niet alles wat op hem afkomt accepteert. Hij zal onderscheid maken, niet alleen met zijn bewuste verstand maar ook met het halfbewuste proces van het verstand dat geïntegreerd is met het hogere wezen. Daarom verwerpen gezonde verdedigingen sommige dingen heel soepel omdat zij inzien dat deze niet goed zijn voor de betreffende entiteit. Zulke gezonde verdedigingen kunnen ook later worden opgebouwd en dat gebeurt ook. Hoe gezonder het kind, hoe meer van dit soort gezonde verdedigingen er zullen bestaan, zodat het goede dat in het leven op het kind afkomt op een juiste manier zal worden opgenomen en het negatieve dat op het kind afkomt op een juiste manier zal worden opgenomen en geen schade zal aanrichten. Daar waar geen verdedigingen worden opgebouwd omdat er nog geen denkvermogen is en er nog geen onderscheid wordt gemaakt, hebben gebeurtenissen natuurlijk een veel groter effect, omdat ze een inkerving in de zielssubstantie creëren. Begrijp je wat ik bedoel?" (Ja.)

Vrijheid; genot

VRAAG (6): Ik wil graag doorgaan op de voorgaande vraag, die een tijdje geleden ook werd gesteld, over het jezelf toestaan plezier en genot te ervaren, wanneer je jezelf en anderen vrijheid gunt. Nu ik zo ver ben, vind ik dat eng en heb ik behoefte aan leiding.

"Het is alleen eng in de mate waarin je die vrijheid nog niet volledig hebt verworven. Met andere woorden, wanneer je nog steeds gelooft dat ergens daarbuiten een autoriteit bestaat die bepaalt dat jij slecht bent, dat je iets verkeerd doet, in die mate voel je angst. Anderzijds, in de mate waarin je weet dat zelfs de geïnternaliseerde autoriteit een misvatting is, zal genot niet beangstigend zijn. De geïnternaliseerde autoriteit is een creatie van je eigen verbeelding die kan worden opgelost. Jij, en alleen jij bent verantwoordelijk voor jezelf en alleen jij kunt bepalen wat goed en wat verkeerd is. Dit is slechts één aspect; er zijn er meer.

Het volgende aspect betreft de kwestie van de eigen verantwoordelijkheid, waar ik eerder over heb gesproken. In de mate waarin je bang bent om voor elk aspect van het leven de volledige verantwoordelijkheid te aanvaarden, voor jezelf, wordt de ervaring van genot op zich net zo

beangstigend als pijn – en misschien zelfs nog wel beangstiger. Het genot is zo naakt en zo direct en het raakt zozeer de kern van je wezen dat het ondraaglijk lijkt. Je verdedigt jezelf voornamelijk tegen dit genot. Je trekt als het ware kleren aan om jezelf minder kwetsbaar te maken voor genot. Het gevolg is verdoving. Wanneer deze verdoving wordt doorbroken, zijn de aanvankelijke neiging, de eerste gevoelens en de eerste sensaties misschien schaamte en gêne. Het voelt alsof je naakt tegenover geklede mensen staat. Maar dit heeft niets te maken met anderen. Het gaat over jezelf, je eigen gesloten ego, het ego dat als het ware een mantel om zich heen slaat.

Dus, wanneer je bij de schaamte voor het echt zijn, de schaamte voor je eigen naakte zelf komt, ben je in direct contact met de angst voor genot. Maar voordat je bij de angst voor genot komt, is er vaak schaamte voor genot, de schaamte voor het echt zijn, de schaamte voor jezelf zijn, de schaamte voor je ademende, naakte, ware zelf. Direct daarmee verbonden is de angst ervoor, omdat het te naakt is, te onthullend. Dit is dan het moment waarop de ziel verkrampt, zich er tegen verhardt.

Wanneer je je bewust kunt worden van het gevoel dat ik hier beschrijf en ernaar kunt kijken - het gevoel een paar minuten in je toe kunt laten, een paar seconden, hoe lang ook – en in contact kunt komen met dat gevoel, dan kun je uitreiken naar de diepten van je goddelijke wezen dat het vermogen heeft om jou de moed te schenken om genot te ervaren, de moed om naakt tegenover jezelf te staan, want alleen dan kun je echt zijn. En alleen dan kun je de immense kracht die tot je beschikking staat gebruiken, de universele krachten zoals die in jou en om je heen bestaan en die van het leven de meest creatieve ervaring kunnen maken die je je maar kunt voorstellen, met oneindige vergezichten en mogelijkheden tot expansie en ervaring op alle mogelijke manieren. Dit is alleen mogelijk wanneer je naakt kunt zijn in de ervaring van genot, naakt te midden van de creatieve krachten zoals die in jou bestaan, zonder schaamte. Het bijbelse verhaal van Adam en Eva³ in het paradijs geeft dit symbolisch weer. Dit is precies wat wordt bedoeld. Is dat helder?"

Symboliek in het verhaal van Adam en Eva

³ Lezing 152 'Het ego en de universele levenskracht' (Noot vertaler)

VRAAG (7): Ja, zeker. U heeft het nu over Adam en Eva. Ik zag onlangs een toneelstuk op Broadway waar een soortgelijke situatie werd verbeeld. Hoe het op mij overkwam - ik dacht aan mijn eigen situatie – is dat de Adam en Eva situatie steeds opnieuw gecreëerd wordt, in plaats van dat deze zich ooit één keer heeft voorgedaan.

"Precies! Alle bijbelse parabels en symboliek zijn geen historische gebeurtenissen die ooit eens hebben plaatsgevonden. Zij worden voortdurend opnieuw in de menselijke ziel gecreëerd. Wanneer je dieper over deze parabel nadenkt en even afstand neemt van de vervorming die het menselijke verstand en de menselijke religies van deze symbolische voorstelling hebben gemaakt, zul je er heel veel waarheid in vinden, omdat het op dit moment in jou speelt. De gevangenschap, de moeilijkheden van het leven, het lijden in het leven dat voortkomt uit de verdrijving van Adam en Eva uit het paradijs is enkel en alleen maar de angst voor genot, de angst om naakt tegenover jezelf te staan."

Mag ik vragen, staat de boom symbool voor het zich niet verbinden, het niet-betrokken zijn?

"De boom is het symbool van verstandelijk beredeneren, van zich voorstellingen maken – kennis op de verkeerde manier, kennis die zich afscheidt van de directe ervaring, de directe ervaring die alleen plaatsvindt wanneer het verstand, het lichaam en het ware creatieve, universele, goddelijke zelf geïntegreerd zijn. Wanneer deze bestaans-eigenschappen van elkaar zijn gescheiden, bestaat kennis alleen los van de ervaring. Dit is waar de menselijke entiteit jammer genoeg aan lijdt. Je hebt het verstand en je hebt de ervaring – ervaring en verstand verschillen vaak heel sterk van elkaar, zoals je weet. Dit verstand is een boom van kennis die afgescheiden is van ervaring en het gevoel, van het wezen. Zijn er vragen in verband hiermee?"

Zelfrealisatie en het lijden

VRAAG (8): Was het niet de bedoeling dat Adam en Eva van deze vrucht zouden eten en uit het paradijs verdreven zouden worden? "Nee." Nee?

"Nee, niet in die zin. Er is geen 'bedoeling'. Er is geen 'zou moeten'. Dit is zo moeilijk te begrijpen voor de menselijke geest: dat de entiteit, de geschapen entiteit, helemaal en totaal vrij is.

Ik weet dat de zin die ik net uitsprak, de woorden die ik uitsprak, onmogelijk alleen met het verstand en het intellect, conceptueel begrepen kunnen worden. Alleen degene die, in ieder geval af en toe, de integratieve kracht van zijn echte zelf heeft ervaren en in deze 'zijnskracht' is, zal de betekenis van het volledig vrij zijn kennen – waar geen afscheidingen zijn, waar geen autoriteit is die wat dan ook van wie dan ook verwacht. Het is een onthutsend besef dat alleen beangstigend is voor het kind in de mens, voor de onvolwassene, voor datgene wat de betekenis van deze vrijheid vreest.

Maar wanneer zelfverwerkelijking blijmoedig wordt gezien als een voorrecht en niet als een probleem – en voor de eigen verantwoordelijkheid geldt hetzelfde – dan wordt de vrijheid de grootste verrukking. Het is een totaal open wereld, waarin alles mogelijk is en waar geen 'moeten' is. Er is alleen een volledig begrip van de wetmatige werkingen en het functioneren van de natuur, van de kosmische krachten, en je bent helemaal vrij – je bent volkomen vrij – om die niet te volgen en te lijden. Dat lijden heb je helemaal in eigen hand.

Op het moment dat iemand dichterbij zelfrealisatie komt, ontdekt hij dat hij vaak - ik zou zeggen altijd - welbewust lijdt. Hij hoeft niet te lijden. Hij kiest ervoor. En, mijn vrienden hier met wie ik op dit pad werk: ik denk dat ieder van jullie die enige vooruitgang heeft geboekt op een gegeven moment op een punt is gekomen waarop je ziet dat je welbewust aan een destructieve houding vasthoudt, uit rancune, uit koppigheid, uit verzet, misschien omdat je het leven of de wereld of je ouders wilt straffen omdat je je zin niet krijgt.

Deze kinderlijke, rancuneuze koppigheid bestaat altijd wel ergens in de ziel en het is die koppigheid die zich aan het lijden vastklampt. Zelfs wanneer men zich hiervan bewust is, wil men die vaak niet opgeven, zelfs niet wanneer men ziet: 'Hier is de weg naar de vrijheid waar ik niet hoeft te lijden, waar ik mijzelf kan zien, ik kan hierheen gaan en vrij zijn van lijden.' Toch kan het van een mens nog behoorlijk wat strijd vergen om voor deze welbewuste weg uit het lijden te kiezen. Het lijkt alsof het lijden veiliger is. Vervolgens wordt dit onbewust gemaakt en

verheft de bewuste geest het tot een religieuze opdracht van een god die zegt dat je moet lijden omdat het goed voor je is.

Het feit dat lijden vruchtbaar kan worden wanneer de mens daartoe besluit, is een andere zaak. Maar om te beginnen kiest hij voor het lijden, voortdurend, elk moment opnieuw. Lijden wordt vruchtbaar op het moment dat de mens zichzelf in deze toestand ziet – waarin hij bewust voor het lijden kiest - en hij op het punt staat het lijden op te geven omdat hij inziet wat hij aan het doen **is..**

Dit is voor sommige van mijn nieuwe vrienden die hun weg hierheen hebben gevonden misschien een nieuw en ongewoon concept. Maar wanneer je diep genoeg afdaalt in je eigen ziel, zul je zien dat dit geen theorie is. Niets van wat ik zeg is theorie en alles wat ik zeg kun je als waarheid in jezelf vinden, wanneer je moedig en met een open geest die weg gaat."

Blokkade in het open universum

VRAAG (9): Het lijkt dat het universum inderdaad open staat voor je wanneer je ernaar kijkt, en tegelijkertijd, wanneer je het praktisch probeert uit te voeren – met alle plannen, al de dingen die je wilt doen - lijken alle mogelijkheden open te zijn en toch kun je het niet in de fysieke werkelijkheid waarmaken. Waar zit de blokkade?

"De blokkade bestaat daaruit dat jij op dit punt het open universum slechts als intellectueel concept hebt geaccepteerd en je het nog niet als een levende realiteit in jezelf hebt ervaren. Het kan alleen een levende realiteit worden wanneer je je persoonlijke blokkades overwint, wanneer je ze begrijpt en ze overstijgt omdat je ze volledig onder ogen ziet. Deze vrijheid van het universum, van het leven, is iets dat je net als elke grootse ervaring, niet met je ego-zelf kunt ervaren. Het is alleen mogelijk om deze vrijheid te ervaren wanneer je met het grotere zelf, het echte zelf, het goddelijke zelf in jou geïntegreerd bent, wanneer je je hiermee verenigt. Dit gebeurt wanneer je blokkades zijn overwonnen. Dan zal de staat van Zijn die je misschien af en toe hebt ervaren een steeds meer permanente staat worden."

De Ja/Nee-stroom

VRAAG (10): Ik wilde weten waarom het voor mij net zo moeilijk is om nee-stromen⁴ te erkennen als om ja-stromen te bereiken.

"Omdat, zie je, deze slechts twee zijden van dezelfde medaille zijn. Zowel het Ja als het Nee zijn een integraal deel van het leven. Als het ene vervormd is, moet het andere dat ook zijn. Wanneer de ene in toom wordt gehouden, dan wordt de andere ook onderdrukt. Omdat je Nee zei op een misvormde manier, op een manier die het levensgeluk verloochende, die zich verzette tegen vrijheid en eigen verantwoordelijkheid, kon je geen gezond Nee zeggen, daarom zei je Nee waar je Ja zou moeten zeggen, en Ja waar je Nee zou moeten zeggen. Je kon niet Nee zeggen in de zin van: 'Ik ben een individu en ik heb rechten. Als iemand iets van mij wil wat ik niet wil en waar ik niet vrijelijk voor kies, dan heb ik het recht om Nee te zeggen.' Je kunt dit gezonde Nee alleen zeggen wanneer het onechte Nee – het kwaai Nee uit verzet - gestopt is.

Op dezelfde manier kan alleen Ja tegen het leven, Ja tegen genot, Ja tegen expansie, Ja tegen je eigen autonomie gezegd worden wanneer het onechte Ja vanuit onderdanigheid is opgegeven, het Ja uit angst en zelfverraad en omdat je iets van iemand anders wilt hebben wat hij niet vrijwillig wil geven. Dus, je ziet dat je zowel naar het juiste als naar het verkeerde Nee moet kijken, en naar het juiste en het verkeerde Ja. Dan zul je vrij zijn om het juiste Ja en het juiste Nee te zeggen. Begrijp je dat?" *Ik denk het wel.*

Eva en de slang

VRAAG (11): Mag ik een vraag stellen over de interpretatie van de Bijbel die u ons heeft gegeven? "Ja." Wat is de rol van Eva en de slang in dit verhaal? U heeft uitgelegd waar de boom voor staat. Waarom heeft Eva, overgehaald door de slang, de vruchten aangenomen, en niet Adam?

"De slang staat symbool voor heel veel dingen; veel van die symbolen kloppen. Maar in dit verband zou ik zeggen dat het symbool van de

⁴ Lezing 125 'De overgang van de nee-stroom naar de ja-stroom' (Noot vertaler)

slang vooraleerst uitdrukt wat de mens als de dierlijke levenskracht ziet, de levenskracht zoals die zich in de mens roert, de genotskrachten. De dierlijke levenskracht is niet van een lagere orde, en de slang ook niet. Het is alleen door het beeld van de mens dat deze kracht een lagere aard krijgt toebedeeld. Dat is het antwoord."

Mag ik in verband hiermee vragen, zijn bijvoorbeeld de slang in de staf van de artsen, de caduceus (herautstaf) in de Griekse cultuur, de swastika in de Indiase cultuur, de slangachtige bewegingen, allemaal symbolische uitdrukkingen van deze levenskracht?

"Ja, zij zijn allemaal variaties van hetzelfde. Het is vruchtbaarheid; het is wijsheid. De slang wordt vaak gebruikt om wijsheid te verbeelden. De levenskracht die ervan beschuldigd wordt laag en blind en dierlijk te zijn, heeft een enorm grote wijsheid van zichzelf. Het is slechts de vervormde levenskracht die blind en destructief is. In zijn oorspronkelijke schoonheid heeft de levenskracht zijn eigen wijsheid. Hij is niet alleen vruchtbaar in de zin van voortplanting; hij is ook vruchtbaar in de diepste betekenis, in de betekenis van scheppingskracht, hij stelt het leven zelf in al zijn ontelbare mogelijkheden voor. In de slang komen al deze symbolen samen.

Beïnvloed door een ander

VRAAG (12): Mag ik misschien een iets praktischer vraag stellen? Hoe dien je om te gaan met een zeer recalcitrant persoon, die normaal gesproken heel, heel hard is voor de mensen over wie hij macht heeft, zonder enig bewustzijn van het feit dat hij misschien zijn eigen karaktertrekken op hen projecteert? Kan zo iemand, die de middelbare leeftijd is gepasseerd, beïnvloed worden? Meer algemeen gesproken, hoe moet een jong mens zich tegenover gezagdragers gedragen die niet het juiste karakter voor hun rol hebben?

"Ik zou zeggen dat het om te beginnen belangrijk is om te bepalen wat de relatie met zo iemand is. Wat het beïnvloeden van iemand betreft, niemand kan beïnvloed worden als hij niet open staat en niet in staat is tot zelfkritiek. Wat mensen betreft die onder het gedrag van zo iemand

lijden: het is niet mogelijk hen tot slachtoffer te maken. Zij dienen op hun beurt de gebondenheid die in dat geval bestaat, te onderzoeken. Wat in hen onderwerpt zich? Wat in hen kiest ervoor om in zo'n situatie te blijven? Want er is geen werkelijke noodzaak om dat te doen - nooit. Wanneer iemand in zo'n relatie wordt beschadigd en negatief wordt beïnvloed, dan moet er iets in het 'slachtoffer' zijn dat zich vrijwillig - onbewust vrijwillig - overgeeft aan zo'n relatie. Dat zou de manier zijn om dit aan te pakken. Zolang iemand zich verzet tegen de overheersing van een ander, dan ziet degene die zich gebonden voelt, niet de waarheid over zichzelf onder ogen, net zo min als de dader dat doet. Begrijp je wat ik bedoel?

Een jong kind als slachtoffer

VRAAG (13): Ja, maar als het slachtoffer een jong kind is, dat nog niet de juiste verdediging heeft, zoals u eerder aangaf...

"Nou, wanneer het slachtoffer een jong kind is, dan wordt natuurlijk de toestand gecreëerd die hij als volwassene te boven dient te komen. Het is geen fatalisme als ik zeg dat niemand in bepaalde omstandigheden geboren wordt zonder dat bepaalde elementen reeds in deze entiteit voorkomen, die door dergelijke omstandigheden naar de oppervlakte gebracht moeten worden, en die hem des te meer de mogelijkheid bieden om als volwassene zo'n toestand te overwinnen.

Als er al een manier is om het lijden van een kind tegen te gaan, dan is dat door aan het kind duidelijk te maken dat dit één enkele persoon betreft die zo handelt en verkeerd bezig is en dat dit niet voor iedereen geldt. Zo wordt verhinderd dat het kind in zijn onbewuste een beeld vormt waardoor hij later automatisch op eenzelfde manier bang is voor iedereen."

Wanhoop

VRAAG (14): Zonder al te veel op de achtergronden in te gaan, die u hoe dan ook al kent, kunt u mij weer meer zeggen over de kwestie wanhoop en... Nou, ik weet niet hoe ik het anders moet zeggen, behalve dat... er dingen zijn die... gebeuren...

"Ja. Ja. Ja. Ja. De wanhoop waar de mens en ik zou zeggen de meeste mensen vroeg of laat onder lijden is altijd, altijd het resultaat van opgesloten zijn in het eigen probleem, waarbij een deel daaruit wil en een ander deel zich daartegen verzet en in deze statische, destructieve positie wil blijven, uit angst, uit koppigheid, om welke reden dan ook. Wanneer dit punt onbewust is, is de bewuste gemoedstoestand er een van radeloosheid. Je hebt zelf al meerdere keren ervaren en de meeste van mijn vrienden op dit pad ook, dat op het moment dat je je van zo'n punt bewust wordt en je dit hebt ingezien, zoals ik het hier uitleg, de wanhoop ogenblikkelijk verdwijnt, zelfs vóórdat je zelfs maar bereid bent het conflict op te lossen. Alleen al het feit dat je de kant in jezelf ziet die eruit wil, de vrijheid in, op weg naar de eigen identiteit, en de andere kant die zegt: 'Nee, dat wil ik niet, ik wil op deze manier blijven doorgaan,' brengt verlichting. Op het moment dat je dit onder ogen ziet, zelfs zonder het conflict op te lossen, is de wanhoop weg, omdat je ziet waardoor het knelpunt wordt veroorzaakt, wat de oorzaak van de radeloosheid is.

Je ziet dat je het zelf in de hand hebt; je kunt op elk moment dat je verkiest, doen wat je wilt. Je kunt erin blijven en ongelukkig zijn of je kunt eruit stappen en gelukkig zijn. Het is jouw keuze. Wanneer je dit inziet, zelfs als je niet kiest voor de weg naar vrijheid, voel je je niet langer wanhopig. De wanhoop is slechts een gevolg, omdat je op zo'n punt je eigen verwickelingen niet ziet. Daarom zeg ik: wanneer je ooit merkt dat je je radeloos voelt, herinner je dan dit soort situaties en zeg tegen jezelf: 'O, aha, hier zit ik gevangen op zo'n punt. Ik zou dit werkelijk graag willen zien. Waar zit ik op dit moment op deze manier vast, waar wil ik iets en tegelijkertijd ook niet, waar verzet ik me, om welke reden dan ook, tegen een uitweg? Ik wil dit graag zien.'

Op het moment dat je dit zegt, maak je het de leidende krachten in jou mogelijk om hun gang gaan. Dat zal gebeuren, dat verzeker ik je. Het duurt misschien een paar dagen, misschien slechts een paar uur, maar je zult het zien. Verkramp niet. Zoek geen rationele uitwegen. Stel gewoon het feit vast en laat de leiding zijn gang gaan, dan zal het komen. Maar wanneer je je door die wanhoop laat opslokken en in die cirkel blijft ronddraaien en jezelf steeds dieper de radeloosheid in graaft, dan wordt die sterker. Je speelt het spel van de radeloosheid en dan wordt het bijna onontwarbaar. Dan voelt het alsof het helemaal niet mogelijk is om jezelf eruit los te maken. Begrijp je?" (*Ja.*)

"Heb je geen momenten gehad waarin je precies zo'n conflict hebt ontdekt en dat op dat moment de wanhoop verdween? Dat je je heel levendig voelde?" *Het vinden van dat specifieke moment waarop de stem zegt: "Ik wil er niet uit?"* "Ja, precies. Dat er direct of indirect, op de een of andere manier..." *Het voelt altijd alsof er geen... of dat ik niet kan, weet u. Het is zo moeilijk te vinden...*

"Goed, maar je hebt je gerealiseerd dat je al vaak lagen in jezelf bent tegengekomen waar je zag dat je er niet uit wilde. Herinner je je dat niet? Bijvoorbeeld momenten waarop je je eigen verantwoordelijkheid versus het kind gewaar werd en waar je heel bewust weigert het kind zijn op te geven?" (*Jaa!*)

"Je bent hierin vooruitgegaan: je bent steeds meer redenen in jezelf tegengekomen waarom je gelooft dat dit een slechte ruil zou zijn, redenen waarom je vasthoudt aan een manier van leven die jou niet de bevrediging geeft die je van het leven mag verwachten."

Ik heb nog een (n.v.) gevoel dat er een alternatief is. Ik denk dat dit het is, (n.v.) en....

"Je zult de alternatieven gaan zien in de mate waarin je niet meteen en angstig Nee zegt omdat je je zó bedreigd voelt dat je denkt dat je wel Nee móet zeggen. Want als je geen Nee zegt, moet je Ja zeggen en dan ben je gedwongen die weg te gaan waar je nog niet van ganser harte ja tegen kunt zeggen. Als je kunt leren om Ja noch Nee te zeggen, maar te zeggen: 'Laat ik eens kijken, waarom ben ik zo bang? Wat zou de te nemen weg zijn? Hoe zou die zijn? Waarom denk ik dat die zo bedreigend voor mij is? Laat mij het hele vraagstuk zien.' Dan zul je de weg naar buiten vinden – als je de deur niet barricadeert.

Dit is de reden waarom je in sommige opzichten in wanhoop vast blijft zitten, omdat wanneer er hoop aan de horizon gloort, je onmiddellijk de deur barricadeert omdat je je door de mogelijkheid bedreigd voelt. Daarom zeg ik, denk niet dat je slechts twee alternatieven hebt: de volledige acceptatie van die nieuwe mogelijkheid of een volledige verwerping ervan. Dit is waar je vastloopt. Het is geen van beide. Zeg: 'Ik zal hier naar kijken, als het ware zonder verplichtingen. Ik ga alleen maar de verschillende mogelijkheden overwegen. Ik ga kijken naar hoe het zou zijn, als ik het zou kunnen doen. Hoe denk ik diep van binnen

werkelijk over deze en die andere mogelijkheid?' – als je neutraal zou kunnen zijn."

God vinden

VRAAG (15): Ik wil alleen maar het volgende vragen. Het is nu zover gekomen dat een kerkdienst in een georganiseerde kerk geen betekenis meer heeft maar men toch verlangt naar de sfeer die in een kerk kan heersen, een sfeer van ontzag en een gevoel tegenover iets hogers te staan. Ik denk dat dit een belangrijk iets is in iemands ontwikkeling en dat het voor een kind heel goed is om te ervaren, soms op een speciale plek. Maar ik heb het gevoel dat zo'n plek niet bestaat.

"Die plek bestaat in wezen alleen diep in jezelf. Dat is de echte plek om God te vinden – niet in een bepaald gebouw, of voorgesteld door bepaalde bouwwerken, afbeeldingen of symbolen. Die plek bestaat alleen in jou, in jouw manier, de manier waarop je het leven beleeft, in het bewustzijn dat uit de diepten van je wezen omhoog komt, dat de ervaring van God een levende realiteit maken die je alledaagse leven doordringt, dat die ervaring niet afsnijdt van het alledaagse zogenaamde wereldse leven.

Wanneer iemand de behoefte heeft naar een bepaalde plek te gaan omdat hij daar fijne muziek hoort en het er stil is, is daar niets tegen. Ik zou alleen zeggen, waak ervoor religie op die manier buiten je te plaatsen, omdat dat ook naar een dwaalweg kan leiden en de zwakste kanten in een mens kan stimuleren. Dat is mijn antwoord. Is dat helder?" (Ja.)

"Goed, mijn vrienden, mogen de antwoorden jullie allemaal helpen. Als een van jullie iets niet heeft begrepen of in verwarring is over iets vraag ik je, aarzel niet, schaam je niet om opheldering te vragen. Want dit kan je erg helpen, zo geweldig helpen wanneer je ermee werkt, je ermee in contact treedt, wanneer je erin gaat en het je laat helpen om stap voor stap deze kern van je wezen te bereiken, die jouw enige redding is: de kern van je eigen wezen.

Wees gezegend, mijn vrienden; wees in vrede; wees in God."

*Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1967
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Questions and Answers'.
Laatste herziening van de Nederlandse vertaling in 2016 .
© Stichting Padwerk Nederland, uitgave 2016.*

